

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)
SSN Jerzy Grubba
SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **P.S.**,
ukaranego za czyn z art. 116 § 1a k.w. ,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 lipca 2023 r., w trybie art.
535 § 5 k.p.k.
kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich,
od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 23 września 2021
r., sygn. akt II W 47/21

- 1) **uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia P.S. od popełnienia zarzuconego mu wykroczenia;**
- 2) **kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 23 września 2021 r. (sygn. akt II W 47/21) P. S. został uznany winnym tego, że w dniu 30 grudnia 2020 r. o godzinie 17:50 w D. (...) nie zastosował się do ograniczeń, zakazów i nakazów obowiązujących na obszarze, na którym wystąpił stan epidemii - obowiązku zakrywania ust i nosa określonego w § 27 ust. 1 pkt 2a) Rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020r., poz. 2316) w zw. z art. 46b pkt 13 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2020r., poz. 1845 t.j.), w ten sposób, że podczas przebywania w miejscu ogólnodostępnym nie zakrywał w żaden sposób ust i nosa, to jest wykroczenia z art. 116 § 1a k.w. , za które wymierzono mu karę grzywny w wysokości 200 zł.

Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Kasację od tego orzeczenia na podstawie art. 110 § 1 k.p.w. wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, zarzucając wyrokowi *„rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 2 § 1 k.w., poprzez ukaranie obwinionego za wykroczenie polegające na tym, że w dniu 30 grudnia 2020 r., wbrew prawnemu obowiązкови, w miejscu ogólnodostępnym, w związku z wystąpieniem epidemii, nie zakrywał maseczką ust i nosa, tj. za czyn podlegający penalizacji w czasie jego popełnienia, na podstawie art. 116 § 1 a k.w. w zw. z § 27 ust. 1 pkt 2 lit. a) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r., poz. 2316), choć zachowanie to nie było już penalizowane w dacie orzekania przez Sąd I instancji.”*

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionego P.S. od popełnienia przypisanego mu wykroczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Skład Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie podziela stanowisko wyrażone w postanowieniu z 9 marca 2022 r. (I KZP 12/21, OSNK 2022, nr 4, poz. 12.), że *„norma intertemporalna zawarta w art. 2 § 1 k.w. (podobnie, jak w art. 4 § 1 k.k. i art. 2 § 2 k.k.s.) znajduje zastosowanie do uregulowań epizodycznych zawartych w ustawie albo aktach wykonawczych, które uszczegóławiają przepisy ustawowe albo stanowią ich wypełnienie (przepisy blankietowe), jeżeli w ustawie nie przewidziano stosownych uregulowań przewidujących odmienne reguły rozstrzygające o kolizji ustaw w czasie.”*

Analiza stanu prawnego adekwatnego dla realiów niniejszej sprawy prowadzi do wniosku, że w dniu 30 grudnia 2020 r., na mocy 116 § 1a k.w. w zw. z § 27 ust. 1

pkt 2 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r., poz. 2316) obowiązywał nakaz zakrywania, przy pomocy maseczki, ust i nosa w miejscach ogólnodostępnych, w tym na drogach i placach, na terenie cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych. Nakaz ten obowiązywał do dnia 7 maja 2021 r. Następnie, rozporządzeniem z dnia 6 maja 2021 r. (Dz.U. 2021 r. poz. 861.) nakaz ten został uchylony i od dnia 8 maja 2021 r. obowiązek zakrywania ust i nosa nie dotyczył już przestrzeni publicznej jaką są drogi i place, teren cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, czy parkingów leśnych. Nakaz ten, w istotnym dla postępowania zakresie, nie był już w ogóle wprowadzony.

Rację ma Rzecznik Praw Obywatelskich, że w dacie wyrokowania nie obowiązywał już nakaz zakrywania ust i nosa w miejscu, w jakim w 2020 r. dojść miało do wykroczenia. Nie kwestionując naukowych podstaw wprowadzenia przedmiotowego obowiązku w początkowych fazach pandemii koronawirusa, podkreślić wypada, że rolą sądów jest ochrona obywateli w przypadku, gdy prawo towarzyszące nawet najbardziej ekstremalnym sytuacjom społecznym przerzuca bez uzasadnienia na nich ryzyko podejmowania zachowań, co do których nie ma pewności, czy wciąż zasługują na karę.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

WZ

[ł.n]